

Helma van de Veerdonk over vijf jaar bestuurslidmaatschap van BENG!:

‘Het pionieren is klaar’

Ruim vijf jaar was Helma van de Veerdonk vrijwillig bestuurslid van energiecoöperatie BENG!. Een periode waarin heel wat werk is verzet. Van Energy Battle tot Nul-Op-de-Meter woning: Helma was verantwoordelijk voor het ambitieuze ‘Eigenaar-bewonersprogramma’. Samen met de Energieambassadeurs rolde ze heel wat energiebesparingscampagnes en -activiteiten uit waarmee huis- en appartementseigenaren hun voordeel konden doen. Hoe kijkt ze daar op terug?

BENG! trok haar belangstelling in 2015 met de allereerste campagne ‘De Bilt bespaart energie’ in samenwerking met de gemeente. Ze deed mee als huiseigenaar, werd gelijk lid van BENG! en trad even later toe tot het bestuur. “Ik vind duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Werken bij BENG! sprak me aan omdat ik de gelegenheid kreeg me te verdiepen in een concreet onderwerp: de energietransitie. Dat was toen vooral pionieren nog, dat kun je nu haast niet meer voorstellen.”

Waterkoker

Ze legde de laatste hand aan het programma ‘Eigenaar-bewoners’ en besloot het team Energieambassadeurs te faciliteren die op dat moment nog niet werden vertegenwoordigd in het bestuur. Helma: “De voorhoede van huiseigenaren meekrijgen, dat was mijn inzet. De activiteiten stonden in het teken van bewustwording van energieverspilling.” De Energy Battle bijvoorbeeld: je actuele stroomverbruik monitoren dankzij de speciale stroommeter die de energieambassadeurs bij je thuis installeerden. “Mensen schrokken dan bijvoorbeeld van de energiepiek als de waterkoker aanstond. In de praktijk blijkt je 10 tot 15 procent stroom blijvend te kunnen besparen door eenvoudige aanpassingen of energiezuinige apparaten aan te schaffen.”

In beweging komen

Helma pakte door met haar programma Eigenaar-Bewoners: de wijkactie in Brandenburg-West, de Campagne De Bilt Energieneutraal, huisbezoeken met de warmtecamera, de Nul-Op-de Meter woning aan de Looydijk, een speciaal voorlichtingsprogramma voor appartementseigenaren.

En ondertussen werd het programma van informatieavonden voor eigenaar-bewoners steeds professioneler en uitgebreider. Praktische hulp bieden stond en staat daarbij nog steeds centraal. Of het nu gaat om de energiezuinige instelling van de Centrale Verwarming of de meest actuele informatie over warmtepompen. “De Informatieavonden zijn vaak het startpunt voor mensen om in beweging te komen”, aldus Helma.

Verspilling

‘Mensen bewust maken van hoeveel we verspillen’: een belangrijke drijfveer voor Helma. “Energiebesparing is het minst sexy onderwerp. Minder zichtbaar maar wel het meest belangrijk! Wat je niet gebruikt, hoeft je ook niet op te wekken.” Essentieel dus in deze tijd van plannen maken voor grootschalige projecten als windmolens en zonnevelden om duurzame energie op te wekken.

Voor Helma heeft die aandacht voor verspilling niet zozeer met zuinigheid te maken. “Het gaat om de balans. Door bewust minder te verspillen, creëer je juist ruimte om andere dingen te doen.” Gepassioneerd als ze is, ziet ze hier de analogie met voedselverspilling en zwerfafval. “Plastic afval in de berm vergaalt mijn plezier. Als ik wandel neem ik daarom een zakje mee om het op te ruimen. Daar word ik blij van.”

Offertes beoordelen

Door de loop van jaren heeft ze de vragen die bij BENG! binnen komen, zien veranderen. Dat is bijvoorbeeld te merken op de maandelijkse zonnepanelenavonden. Van algemene voorlichting over hoe en wat is er een kentering te merken naar concrete vragen over aanbiedingen. “We leren woningeigenaren om goed naar offertes te kijken en de bedrijven dezelfde vragen te stellen.”

Ook een vraag die nu geregeld binnenkomt: “Ik wil mijn huis energieneutraal maken, waar moet ik beginnen? We helpen mensen op weg”, zegt Helma, “maar je moet het wel zelf doen. We kunnen verwijzen naar ervaringsdeskundigen in de buurt. Als het gaat om maatregelen uitvoeren, dat laten we aan de markt over.”

Gemeenschap

Weten de inwoners van De Bilt BENG! al genoeg te vinden? Helma: “Ik ben tevreden over hoe mensen ons weten te vinden. Wat we merken is dat het één op één contact, bijvoorbeeld tijdens de drukbezochte informatieavonden, heel goed werkt.”

Het belang van een lokale energiecoöperatie van en voor bewoners zou evident moeten zijn, zo vindt Helma. “Lid worden doe je voor je eigen community. BENG! staat nu voor de uitdaging om bewoners zelf meer te activeren. De collectieve gedachte zou meer naar voren mogen komen. Zoals het overstappen op groene stroom via BENG! Dan gaat de winst niet naar buitenlandse aandeelhouders maar naar je eigen gemeenschap.”

Plezier

Ze kijkt met een goed gevoel terug op de intensieve bestuursperiode voor BENG!. Ze is trots op pioniersprojecten als de Nul-Op-de Meter woning maar ook het project in Brandenburg-West waar woningeigenaren van identieke huizen deskundig energieadvies kregen. Zelf vindt ze erg verrassend hoeveel lol ze eraan had. “Ik vond het leuker dan ik had gedacht. Het team Energieambassadeurs begeleiden was uiteindelijk nog het leukste om te doen. Niet teveel organiseren, ook inhoudelijk bijdrages leveren, controleren maar ook los kunnen laten. Het is nu een hecht team geworden.”

Het pionieren is voor mij nu klaar, stelt Helma. Het klimaatakkoord, de Regionale Energie Strategie, het ‘van gas los’ traject: allemaal beleidsinstrumenten die in uitvoering zijn. Voor het huidige bestuur van BENG! zijn het nieuwe uitdagingen waar al hard aan gewerkt wordt. Helma: “Na vijf jaar is het voor mij nu ook tijd voor nieuwe uitdagingen. Zo is er nog veel te pionieren op het gebied van dierenwelzijn. Wellicht mijn nieuwe passie!”

Jenny Senhorst